

**THE INTERNATIONAL ASSOCIATION OF PENAL LAW
ASSOCIATION INTERNATIONALE DE DROIT PENAL**

**THE ROMANIAN ACADEMY
THE LEGAL RESEARCH INSTITUTE
"Acad. Andrei Rădulescu"**

**THE ROMANIAN ASSOCIATION OF
PENAL SCIENCES**

**THE ECOLOGICAL
UNIVERSITY OF BUCHAREST**

THE SECOND AIDP WORLD CONFERENCE

THE PROTECTION OF THE ENVIRONMENT THROUGH CRIMINAL LAW

INVITATION - PROGRAMME

18 – 20 May 2016

***Aula Magna* of the University of Bucharest
The Palace of the Faculty of Law
36-46 Mihail Kogălniceanu Blvd.
Bucharest, Romania**

Environmental criminality is becoming more and more important, both at a national and international level, and has already reached a fourth position amongst international illicit activities, after drug trafficking, counterfeiting, and human trafficking.

Its object constitutes of both the human being and their living environment, and/or the environment itself, as a general support for all life. Stating and asserting an adequate and efficient criminal law response imply a significant creative effort, and also the integration of the particularities of the new field, in the context of criminal law.

Criminal protection of the environment finds itself in the midst a gradual effort, where criminal law stands as a final solution, adequate, proportional to the present interests, to the gravity of the damage or the guilt of the offenders; and such a reasoning involves a double conjoint movement: on the one hand, of adapting and harmonizing internal legal systems, and on the other hand, of internationalizing criminal protection of the environment, both resulting in criminal environmental law.

By taking into account, amongst its priority scientific concerns, environmental protection by means of criminal law, the AIDP-IACL continues its tradition, reacts to the new social major challenges, i.e. the environmental and ecological imperative, thus consolidating the future status of criminal law.

Held in Bucharest, Romania, between 18 and 20 May 2016, in collaboration with the Institute for Legal Research of the Romanian Academy and the Ecological University of Bucharest, the World Conference: The Protection of the Environment through Criminal Law offers the possibility of a global debate on an issue of maximum importance and actuality.

With the participation of renowned specialists, representing the major legal schools and systems of the world, the reunion proposes the following thematic areas: The situation of the environment and challenges of the legal system to provide protection; Limitations and challenges of the criminal justice system in addressing environmental crime; International environmental norms and standards: compliance and enforcement; Environmental crime in the EU: Is there a need for further harmonisation or for new enforcement tools? Can Laudatio Si' (Pope Francis' Environmental Encyclical) inspire regulations to protect our Common Home? The interaction of various enforcement regimes in the fight against environmental crime; The role and liability of states and corporations for environmental crimes – the perspective of international law; Liability of legal persons for environment crimes in the EU; The protection of bio-diversity; Prosecuting environmental crime; Procedural safeguards and the interaction between administrative and penal enforcement; Particular problems in international cooperation for the prosecution of environmental crimes.

Prof. MIRCEA DUȚU
President of the Organizing Committee
President of the Ecological University of Bucharest
Director of the Legal Research Institute of the Romanian Academy

PROGRAMME

18 MAY

NATURE AND EXTENT OF THE PROBLEM

- Chaired by Professor dr. Mircea Dușu, Director of the Legal Research Institute of the Romanian Academy, President of the Ecological University from Bucharest

9h30 – 10h30 **Session 1 - Welcoming addresses** (Aula Magna)

Prof. J. Vervaele, President of the AIDP

Dr. Cristina Pașca-Palmer, Minister of the Environment, Waters and Forests

Dr. Augustin Lazăr, Prosecutor General, The Public Prosecutor's Office of the High Court of Cassation and Justice

Acad. Cristian Hera, Vice-president of the Romanian Academy

Prof. Mircea Dușu, Director of the Institute for Legal Research of the Romanian Academy, President of the Ecological University of Bucharest

10h30 – 11h15 **Session 2 - Key note speech** (Aula Magna)

The situation of the environment and challenges of the legal system to provide protection

– Professor Tudorel Toader, Rector of the “Al. I. Cuza” University of Iași, judge at the Constitutional Court of Romania, Vicepresident of the Romanian Association of Penal Sciences (RAPS)

11h15 – 11h30 COFFEE BREAK

11h30 – 12h30 **Session 3 - Setting the scene** (Aula Magna)

Limitations and challenges of the criminal justice system in addressing environmental crime

– Prof. Michael Faure, Professor of Comparative International Environmental Law, Maastricht University (The Netherlands)

Discussion

12h30 – 14h00 LUNCH BREAK

14h00 – 15h30 **Session 4 - Assessing international norms, standards and control mechanisms** (Aula Magna)

International environmental norms and standards: compliance and enforcement
- Prof. Gert Vermeulen, University of Ghent (Belgium)

Environmental crime in the EU: Is there a need for further harmonisation or for new enforcement tools?

– Prof. Mircea Dușu, Legal Research Institute of The Romanian Academy, President of the Ecological University of Bucharest

Discussion

15h30 – 16h00 COFFEE BREAK

16h00 – 18h00 Parallel sessions

Forum of AIDP Criminal Justice Network (Stoicescu Hall)
– Prof. Michele Papa, University of Florence (Italy)

Can Laudatio Si' (Pope Francis's Environmental Encyclical) inspire regulations to protect our Common Home? – special debate (Room 120)
– Dr. Roberto Carlés of the Latin-american Association of Criminal Law and Criminology (Buenos Aires, Argentina)

Young Penalists poster session (Room 114)

The environmental criminal law during the transition period. Evolutions and perspectives (Aula Magna)

- *The Central and Eastern Europe experience. Romania's case*
– Prof. dr. Constantin Duvac, President of the RAPS; Dr. Alexandru Vlad Voicescu, General Secretary of the RAPS
- *The CSI member states experience. The case of the Republic of Moldova* – Prof. dr. Valeriu Cuşnir, Director of the Institute of Legal and Political Sciences of Moldova's Academy of Sciences

18h30 – 20h00

Bucharest city tour. Visit at the Palace of Parliament

20h00 GALA DINNER

*

*

*

19 MAY: ASSESSING REGIONAL ENFORCEMENT SYSTEMS

- Chaired by Prof. dr. Tudorel Toader, Rector of the “Al I. Cuza” University from Iaşi, judge at the Romanian Constitutional Court, vice-president of the RAPS

9h30 – 11h00 **Session 5 - The interaction of various enforcement regimes in the fight against environmental crime** (Aula Magna)

Smart enforcement strategies to counter environmental crime
– Prof. Katalin Ligeti, vice-president of the AIDP

US law enforcement perspective
– Prof. David Uhlmann, University of Michigan (USA)

EU enforcement perspective
– Grazia Maria Vagliasindi, University of Catania (Italy)

Discussion

11h00 – 11h30 COFFEE BREAK

11h30 – 12h30 (Aula Magna)

Latin American law enforcement perspective

– Ana Luiza de Sá, State University of Rio de Janeiro (Brazil)

Asian enforcement perspective

– Prof. Wang Xiumei, Normal University of Beijing (China)

Discussion

12h30 – 14h00 LUNCH BREAK

14h00 – 15h30 **Workshop on the role and liability of states and corporations** (Aula Magna)

The role and liability of states and corporations for environmental crimes – the perspective of international law

- Ilias Plakokefalos, Utrecht Law School, Utrecht University (The Netherlands)

Environmental Crimes and the International Criminal Court

– Prof. Zlata Djurdevic, University of Zagreb (Croatia)

Discussion

15h30 – 16h00 COFFEE BREAK

16h00 – 17h30 **Workshop on the protection of bio-diversity** (Aula Magna)

Trafficking in wildlife

– Dr. Daan van Uhm, Utrecht Law School (The Netherlands)

Corporate 'crimes' against the environment: a green criminological perspective

– Dr. Damián Zaitch, Utrecht Law School (The Netherlands)

Illegal and legal mining and its (criminal) consequences for the environment. Baia Mare case and its consequences for the development of the environmental criminal law

– Associate professor Andrei Duțu, National School of Political and Administrative Sciences of Bucharest (Romania)

Discussion

*

*

*

20 MAY: CHALLENGES IN INVESTIGATING AND PROSECUTING ENVIRONMENTAL CRIME

- Chaired by Prof. dr. Constantin Duvac, President of the RAPS

9h30 – 11h00 **Session 6 - Prosecuting environmental crime** (Aula Magna)

Obstacles to prosecution of environmental crimes (the role of the expert witness and the use of special investigation techniques)

– Prof. Lorena Bachmaier, Complutense University (Spain)

Procedural safeguards and the interaction between administrative and penal enforcement

– Prof. Michiel Luchtman, University of Utrecht (The Netherlands)

The role of NGOs

– Dr. Nicolae Grofu and other representative NGOs in the field (Romania)

Discussion

11h00 – 11h30 *COFFEE BREAK*

11h30 – 12h30 **Session 7 - International cooperation in the fight against environmental crime** (Aula Magna)

Particular problems in international cooperation for the prosecution of environmental crimes

– Prof. John Vervaele, University of Utrecht

Eurojust's /Europol's experience

- Professor Gheorghe Popa, The Police Academy, Bucharest, Romania

12h30 – 14h00 LUNCH BREAK

14h00 – 16h00 **Conclusion and adoption of recommendations** (Aula Magna)
Prof. Jose Luis de la Cuesta, Honorary President of the AIDP

16h00 END OF CONFERENCE

*

*

*

La deuxième Conférence Mondiale de l'AIDP

La protection de l'environnement par le droit pénal

(Bucarest, Roumanie, 18-20 mai 2016)

Mercredi, 18 MAI

9h30 – 10h30

Session 1 – **Discours d'ouverture, salutations** (Aula Magna)

Prof. J. Vervaele, Président, AIDP

Dr. Cristina Pașca-Palmer, Ministre de l'environnement, des eaux et des forêts

Dr. Augustin Lazăr, Procureur Général du Parquet auprès de la Haute Cour de Cassation et de Justice de Roumanie

Acad. Cristian Hera, Vice-président de l'Académie Roumaine

Prof. Mircea Duțu, Directeur de l'Institut de Recherches Juridiques de l'Académie Roumaine, Président de l'Université Écologique de Bucarest

Thème général : NATURE ET ETENDU DU PROBLEME

- présidé par Prof. Univ. Dr. Mircea Duțu, Directeur de l'Institut de Recherches Juridiques de l'Académie Roumaine, Président de l'Université Écologique de Bucarest

10h30 – 11h15

Session 2 – **L'idée centrale** (Aula Magna)

Etat de l'environnement et les défis du système juridique pour assurer sa protection

– Professeur Tudorel Toader, Recteur de l'Université « Alexandru Ioan Cuza » de Iași, juge de la Cour Constitutionnelle de la Roumanie, Vice-président de l'Association Roumaine des Sciences Pénales (ARSP)

11h15 – 11h30 *Pause-café*

11h30 – 12h30

Session 3 – **Cadre général** (Aula Magna)

Limites et défis du système pénal concernant les crimes environnementaux

– Prof. Michael Faure, Professeur de droit international comparé de l'environnement, Université de Maastricht, Pays-Bas

Discussions

12h30 – 14h00 *Pause déjeuner*

14h00 – 15h30

Session 4 – **Etablir les normes, les standards et les mécanismes internationaux de contrôle** (Aula Magna)

Normes et standards internationaux d'environnement : conformité et restriction

– Prof. Gert Vermeulen, Université de Gand, Belgique

Les crimes environnementaux dans l'Union Européenne : est-il nécessaire d'avoir une harmonisation étendue ou des nouveaux instruments d'application ?

– Prof. Mircea Duțu, l'Institut de Recherches Juridiques de l'Académie Roumaine, Président de l'Université Écologique de Bucarest

15h30 – 16h00 *Pause-café*

16h00 – 18h00

Sessions parallèles

Forum AIDP - Réseau de Justice Pénale (Salle Stoicescu)

– Prof. Michele Papa, Université de Florence, Italie

Est-il possible que l'encyclique « Laudatio Si' » du Pape François inspire les normes de protection de la Maison Commune ? - débat spécial (Salle 120)

– Dr. Roberto Carlés, Président de l'Association Latino-américaine de Droit Pénal et Criminologie, Buenos Aires, Argentine

Réunion de l'Association des Jeunes Pénalistes (Salle 114)

Droit pénal de l'environnement pendant la période de transition. Evolutions et perspectives (Aula Magna)

- *Expérience des pays de l'Europe centrale et de l'Est. Cas de la Roumanie* – Prof. Univ. Dr. Constantin Duvac, Président de l'ARSP ; Dr. Alexandru Vlad Voicescu, secrétaire général de l'ARSP

- *Expérience des Etats Membres de CSI. Cas de la République de Moldavie* – Prof. univ. dr. habil. Valeriu Cuşnir, Directeur de l'Institut des Sciences Juridiques et Politiques de l'Académie des Sciences de Moldavie

18h30 – 20h00

Tour de la ville de Bucarest. Visite au Palais du Parlement

20h00 DÎNER DE GALA

*

*

*

Jeudi, 19 MAI

Thème général : EXPOSITION DES SYSTEMES REGIONAUX DE RESTRICTION

- présidé par Prof. Univ. Dr. Tudorel Toader, Recteur de l'Université « Alexandru Ioan Cuza » de Iaşi, juge de la Cour Constitutionnelle de la Roumanie, vice-président de l'ARSP

9h30 – 11h00

Session 5 – Interaction entre les régimes de contrainte dans la lutte contre les crimes environnementaux (Aula Magna)

Stratégies intelligentes de restriction pour lutter contre les crimes environnementaux

– Prof. Katalin Ligeti, Vice-président de l'AIDP

Perspective du droit des EUA – Prof. David Uhlmann, Université de Michigan, (Etats-Unis)

Perspective du droit de l'Union Européenne – Grazia Maria Vagliasindi, Université de Catane, Italie

Discussions

11h00 – 11h30 *Pause-café*

11h30 – 12h30

Perspective du droit sud-américain

– Ana Luiza de Sá, Université d'Etat de Rio de Janeiro, Brésil

Perspective asiatique

– Prof. Wang Xiumei, Université Normale de Beijing, R.P. de Chine

Discussion

12h30 – 14h00 *Pause déjeuner*

14h00 – 15h30

Atelier : sur le rôle et la responsabilité des Etats et des corporations (Aula Magna)

Rôle et responsabilité des Etats et des corporations vers les crimes environnementaux – perspective du droit international

– Ilias Plakokefalos (Faculté de Droit d'Utrecht), Université d'Utrecht, Pays-Bas

Les crimes environnementaux et la Cour Pénale Internationale

– Prof. Zlata Djurdevic, Université de Zagreb, Croatie

Discussions

15h30 – 16h00 *Pause-café*

16h00 – 17h30

Atelier : protection de la biodiversité (Aula Magna)

Trafic de vie sauvage – Dr. Daan van Uhm, Faculté de Droit d'Utrecht, Pays-Bas

Criminalité corporative contre l'environnement : une perspective de la criminologie verte – Dr. Damián Zaitch, Faculté de Droit d'Utrecht, Pays-Bas

Exploitations minières légales et illégales et leurs conséquences (pénales) sur l'environnement.

Cas Baia Mare et ses conséquences pour le développement du droit pénal de l'environnement –

Conf. dr. Andrei Duțu, Ecole Nationale d'Etudes Politiques et Administratives de Bucarest, Roumanie

Discussion

*

*

*

Vendredi 20 MAI

Thème général : DEFIS D'ORDRE PROCESSUEL

- présidé par Prof. Univ. Dr. Constantin Duvac, Président de l'ARSP

9h30 – 11h00

Session 6 – Aspects processuels des crimes environnementaux (Aula Magna)

Problèmes procéduraux spéciaux concernant les crimes environnementaux (le rôle du témoin expert et l'utilisation des techniques spéciales d'investigations)

– Prof. Lorena Bachmaier, Université de Complutense, Espagne

Garanties procédurales et interaction entre les régimes administratifs et pénaux

– Prof. Michiel Luchtman, Université d'Utrecht, Pays-Bas

Le rôle des ONG

– Dr. Nicolae Grofu, vice-président de l'ARSP, et des ONG représentatifs dans le domaine

Discussion

11h00 – 11h30 *Pause-café*

11h30 – 12h30

Session 7 – Coopération internationale dans la lutte contre les crimes environnementaux (Aula Magna)

Problèmes spéciaux dans la coopération internationale pour la lutte contre les crimes environnementaux

– Prof. John Vervaele, Université d'Utrecht, Pays-Bas, Président de l'AIDP

Expérience Eurojus/Europol – Prof. Gheorghe Popa, ancien Recteur de l'Académie Roumaine de Police, Bucarest, Roumanie

12h30 – 14h00 *Pause déjeuner*

14h00 – 16h00

Conclusions et recommandations (Aula Magna)

Prof. Jose Luis de la Cuesta, Président honoraire de l'AIDP

16h00 CLOTURE DES TRAVAUX DE LA CONFERENCE MONDIALE

*

*

*

A II-a Conferință Mondială a AIDP

Protecția mediului prin dreptul penal

(București, România, 18-20 mai 2016)

Miercuri, 18 MAI

9h30 – 10h30

Sesiunea 1 – **Discursuri introductive, cuvinte de salut** (Aula Magna)

Prof. J. Vervaele, Președinte, AIDP

Dr. Cristina Pașca-Palmer, Ministrul mediului, apelor și pădurilor

Dr. Augustin Lazăr, Procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Acad. Cristian Hera, Vicepreședintele Academiei Române

Prof. Mircea Duțu, Directorul Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Române, Președintele Universității Ecologice din București

Temă generală: NATURA ȘI ÎNTINDEREA PROBLEMEI

- sub președinția prof. univ. dr. Mircea Duțu, Directorul Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Române, Președintele Universității Ecologice din București

10h30 – 11h15

Sesiunea 2 – **Ideea centrală** (Aula Magna)

Starea mediului și provocările sistemului juridic în vederea asigurării protecției sale

– Profesor Tudorel Toader, Rectorul Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, judecător la Curtea Constituțională a României, Vicepreședinte al Asociației Române de Științe Penale (ARSP)

11h15 – 11h30 *Pauză de cafea*

11h30 – 12h30

Sesiunea 3 – **Cadrul general** (Aula Magna)

Limitele și provocările sistemului penal în privința infracțiunilor de mediu

– Prof. Michael Faure, Profesor de drept internațional comparat al mediului, Universitatea din Maastricht, Olanda

Discuții

12h30 – 14h00 *Pauză de masă*

14h00 – 15h30

Sesiunea 4 – **Stabilirea normelor, standardelor și mecanismelor de control internaționale** (Aula Magna)

Norme și standarde internaționale de mediu: conformare și constrângere

– Prof. Gert Vermeulen, Universitatea din Ghent, Belgia

Infracțiunile de mediu în Uniunea Europeană: se impune armonizare extinsă sau noi instrumente de aplicare?

– Prof. Mircea Duțu, Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române, Președintele Universității Ecologice din București

15h30 – 16h00 *Pauză de cafea*

16h00 – 18h00

Sesiuni paralele

Forumul AIDP - Rețeaua de Justiție Penală (Salam Stoicescu)

– Prof. Michele Papa, Universitatea din Florența, Italia

Poate enciclica „Laudatio Si” a Papei Francisc să inspire normele de protecție a Casei Comună? -
dezbateri speciale (Sala 120)

– Dr. Roberto Carlés, Președinte al Asociației Latino-americane de Drept Penal și Criminologie,
Buenos Aires, Argentina

Reuniunea Asociației Tinerilor Penaliști (Sala 114)

Dreptul penal al mediului în perioada de tranziție. Evoluții și perspective

- *Experiența țărilor din Europa centrală și de est. Cazul României* – Prof. univ. dr. Constantin
Duvac, președintele ARSP; Dr. Alexandru Vlad Voicescu, secretar general al ARSP

- *Experiența statelor membre ale CSI. Cazul Republicii Moldova* – Prof. univ. dr. habil. Valeriu
Cușnir, Directorul Institutului de Științe Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei

18h30 – 20h00

Turul orașului București. Vizită la Palatul Parlamentului

20h00

CINA DE GALĂ

*

*

*

Joi, 19 MAI

Temă generală: EXPUNEREA SISTEMELOR REGIONALE DE CONSTRÂNGERE

- sub președinția Prof. univ. dr. Tudorel Toader, Rectorul Universității „Al. I. Cuza” din Iași,
Judecător la Curtea Constituțională a României, vicepreședinte ARSP

9h30 – 11h00

**Sesiunea 5 – Interacțiunea dintre regimurile de constrângere în lupta împotriva
infracțiunilor de mediu** (Aula Magna)

Strategii inteligente de constrângere pentru a combate infracțiunile de mediu

– Prof. Katalin Ligeti, Vicepreședinte al AIDP

Perspectiva dreptului SUA – Prof. David Uhlmann, Universitatea din Michigan, SUA

Perspectiva dreptului Uniunii Europene – Grazia Maria Vagliasindi, Universitatea din Catania,
Italia

Discuții

11h00 – 11h30 *Pauză de cafea*

11h30 – 12h30 (Aula Magna)

Perspectiva dreptului sudamerican

– Ana Luiza de Sá, Universitatea de Stat din Rio de Janeiro, Brazilia

Perspectiva asiatică

– Prof. Wang Xiumei, Universitatea Normală din Beijing, R.P. Chineză

Discuție

12h30 – 14h00 *Pauză de masă*

14h00 – 15h30

Atelier: despre rolul și răspunderea statelor și corporațiilor (Aula Magna)

Rolul și răspunderea statelor și corporațiilor față de infracțiunile mediului – perspectiva dreptului internațional

– Ilias Plakokefalos, Facultatea de Drept din Utrecht, Universitatea din Utrecht, Olanda

Infracțiunile de mediu și Curtea Penală Internațională

– Prof. Zlata Djurdevic, Universitatea din Zagreb, Croația

Discuții

15h30 – 16h00 *Pauză de cafea*

16h00 – 17h30

Atelier: protecția biodiversității (Aula Magna)

Traficul de viață sălbatică – Dr. Daan van Uhm, Facultatea de Drept din Utrecht, Olanda

Infracționalitatea corporativă împotriva mediului: o perspectiva criminologiei verzi – Dr. Damián Zaitch, Facultatea de Drept din Utrecht, Olanda

Mineritul legal și ilegal și consecințele sale (penale) asupra mediului. Cazul Baia Mare și consecințele sale pentru dezvoltarea dreptului penal al mediului – Conf. dr. Andrei Duțu, Școala Națională de Studii Politice și Administrative din București, România

Discuție

*

*

*

Vineri 20 MAI

Temă generală: PROVOCĂRI DE ORDIN PROCESUAL

- sub președinția Prof. univ. dr. Constantin Duvac, Președintele ARSP

9h30 – 11h00

Sesiunea 6 – Aspecte procesuale ale infracțiunilor de mediu (Aula Magna)

Probleme procedurale speciale cu privire la infracțiunile de mediu (rolul martorului expert și folosirea tehnicilor speciale de investigare)

– Prof. Lorena Bachmaier, Universitatea din Complutense, Spania

Garanții procedurale și interacțiunea dintre regimurile administrative și penale

– Prof. Michiel Luchtman, Universitatea din Utrecht, Olanda

Rolul ONG-urilor

– Dr. Nicolae Grofu, ARSP, și ONG reprezentative în domeniu

Discuție

11h00 – 11h30 *Pauză de cafea*

11h30 – 12h30

Sesiunea 7 – Cooperarea internațională în lupta împotriva infracțiunilor de mediu
(Aula Magna)

Probleme speciale în cooperarea internațională pentru combaterea infracțiunilor de mediu

– Prof. John Vervaele, Universitatea din Utrecht, Olanda, Președinte al AIDP

Experiența Eurojus/Europol – Prof. Gheorghe Popa, Academia de Poliție, București, România

12h30 – 14h00 *Pauză de masă*

14h00 – 16h00

Concluzii și recomandări (Aula Magna)

Prof. Jose Luis de la Cuesta, Președinte de onoare al AIDP

16h00 ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR CONFERINȚEI MONDIALE

*

*

*